

บทนำ

"คำบาล" เป็นห้องที่คนพูดเป็นที่ชอบถูกของประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศไทย เป็นอุทิศงานของประชาชนในหมู่บ้านหลายหมู่บ้าน จึงมีความผูกพันใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด วัตถุการของ การปกครองท่านนี้ได้เริ่มขึ้นตั้งแต่เมื่อยังรักษาตัวที่ ๕ โดยไม่มีการประทักษิรให้พระราชนักบุญก็ลักษณะ ปกครองของท่านพระพุทธภักราช ๒๔๘๙ ซึ่งเป็นมาตรฐานของการปกครองระดับคำบาล หมู่บ้าน มากที่สุดในปัจจุบัน กล่าวก็อ ให้คำบาลเป็นหน่วยการปกครองรองจากอำเภอ และมีหมู่บ้านเป็นหน่วย การปกครองรองจากคำบาล รูปการปกครองทั้งกล่าวอาจจะ เป็นรูปที่เหมาะสมกับสภาพการณ์ของ ประเทศไทยในช่วงระยะเวลานั้น พอมาไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชนักบุญก็ลักษณะของคำบาล ให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิประเทศและการเมือง การปกครอง การเศรษฐกิจ และสังคม ซึ่งมีผลกระทบจากการปกครองในระดับคำบาลอย่างมาก

รัฐบาลได้ทรงน้อมถือความสำคัญของการปกครองในระดับนี้เป็นอย่างมาก ได้พยายามดำเนิน การปรับปรุงกลไกการปกครอง และการบริหารงานในหมู่บ้าน เพื่อให้คำบาลสามารถพัฒนาห้องถีนทุก ๆ ค้าน โดยจัดตั้งรูปการบริหารงานของคำบาลที่เรียกว่า "สภารคำบาล" อีกชุดหนึ่ง การจัดตั้งสภารคำบาล นอกรากเพื่อการพัฒนาห้องถีนและแล้ว ยังมีวัตถุประสงค์ที่จะกระจายอำนาจในการปกครองจากส่วน ราชการไปสู่ประชาชน เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการบริหารงานของสภารคำบาล ซึ่งจะ เป็นประโยชน์แก่ห้องถีน และเป็นการเปิดให้ประชาชนนรรจกปกครองตนเองหักในการปกครองระบบของ ประชาชนไปอย่างถูกต้อง

ดังนั้นรัฐบาลทุกคุณสมบัติจึงได้มุ่งความสนใจที่จะบูรณาการการปกครองในระบบประชาธิปไตย ในระดับคำบาลโดยพยายามดำเนินการทุกวิถีทางที่จะปรับปรุงโครงสร้างและกลไกของการปกครองระดับนี้ ให้มีลักษณะ เป็นหน่วยการปกครองที่ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมและมีส่วนในการควบคุมการดำเนินงานของ คำบาล เป็นการเปิดให้ประชาชนนรรจกปกครองตนเองเป็นการพัฒนาการ เมืองระบบประชาธิปไตยให้เกิด

ประชาชนใน ราชบั�ท្យานอย่างกว้างช้าง ซึ่งน่าจะนำไปสู่ความสำเร็จในการพัฒนาการเมือง
ระบบประชาธิปไตยในราชบัटาติในที่สุด

ประวัติความเป็นมาของสภากำบด

เราในฐานะกิตในการตั้งสภากำบด เกิดขึ้นครั้งแรกในสมัยจอมพล ป. พิชัยสงคราม ซึ่ง
ขณะนั้นกำรกร่างแบบนายนายกรุ๊ปมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้เดินทางไปเยี่ยม
ศูนย์รวมบริการและประทศทาง ๆ ในญี่ปุ่นในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ และได้เยี่ยมชมการที่ประเทศไทยดำเนิน
ประสมความสำเร็จในการปกครองตามระบบประชาธิปไตย ที่นี่เป็นเพาะประชาชนไม่ใช้อาสา
เข้ามีส่วนร่วมในการปกครองทั่วประเทศ จึงเป็นผลให้การบริหารงานค้าง ๆ เป็นไปตามความ
ต้องการของประชาชนในห้องที่เป็นส่วนใหญ่^๒ จอมพล ป. พิชัยสงครามจึงได้นำหลักการค้าง ๆ
ที่ได้พบเห็นมาใช้ในประเทศไทย โดยมีนโยบายให้ตั้ง "สภากำบด" ขึ้น เพื่อเป็นสถาบันการ
ปกครองพื้นฐานที่จะให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตามระบบประชาธิปไตย กระทรวง
มหาดไทย จึงมีคำสั่ง ๒๕๖๘/๒๕๖๘ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๘ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอ
และรองนายอำเภอเข้าใจความบุกเบิกและดำเนินการตั้ง "สภากำบด" ในแล้วเสร็จภายในกำหนด
๓ เดือน คำสั่งของกระทรวงมหาดไทยฉบับนี้ได้หนอนในที่นี้ถึง เอกมารษณ์อย่างแรงกล้าของรัฐบาล
ที่จะใช้สภากำบดเป็นกลไกในการกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปสู่ประชาชน โดยรัฐบาลต้องการ
กระจายอำนาจให้ประชาชนเข้าใจและรับผิดชอบในกิจการส่วนรวมของห้องถนน ซึ่งเป็นการฝึก
ให้ประชาชนรู้จักปกครองตนเองตามหลักการปกครองระบบประชาธิปไตย^๓

องค์ประกอบของสภากำบดตามคำสั่งนี้ได้จำลองรูปแบบรัฐสภา โดยแยกเจ้าหน้าที่ปฏิบัติ
งานของสภากำบดเป็น ๒ ฝ่าย คือ สภากำบด ซึ่งเป็นฝ่ายกำหนดนโยบายและควบคุมการปฏิบัติ
งานของอีกฝ่ายหนึ่ง คือ คณะกรรมการกำบด

การดำเนินงานของสภากำบดในรูปแบบนี้ไม่ได้รับผลสำเร็จเท่าที่ควร แม้รัฐบาลจะมี
ความประสงค์ในการที่จะปลูกฝังประชาธิปไตยให้แก่ประชาชนในชั้นนำมากเพียงใดก็ตาม ทั้งนี้

เพราจะสภากำบลได้ประสูติปุญหาและอุปสรรคหลายประการ อาทิ เช่น ชีกความสามารถในการปฏิบูรณ์ที่หน้าท้องของสภากำบลและคณะกรรมการกำบลต่วนให้เข้มขึ้นไม่พอ องค์ประกอบของสภากำบล มีจำนวนมากเกินความจำเป็น รายได้ของสภากำบลโดย然ไม่สามารถสนองความต้องการของทองถิน ตลอดจนความขัดแย้งระหว่างสภากำบลกับคณะกรรมการกำบล “ อุปสรรคทึ้งด้านที่ทำให้การดำเนินงานของสภากำบลในรูปแบบนี้ ไม่สอดคล้องกับระยะเวลาประมาณ ๙๐ ปี ”

การปรับปรุงสภากำบลได้เริ่มขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๐๘ โดยคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ ๙๙๔/๒๕๐๘ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๐๘ ซึ่งให้พยากรณ์แก่ปีหน้าและอุปสรรคของสภากำบลรูปแบบเดิม อาทิ เรื่อง ปรับปรุงองค์ประกอบของสภากำบลให้มีจำนวนคนอยู่คง เพื่อความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน ตลอดจนให้มีรายได้เป็นของตนเองแน่นอนมากขึ้น อีกทั้งให้จัดรูปสภากำบลให้แตกต่างไปจากเดิมโดยรวมสภากำบลและคณะกรรมการกำบลเช่าค่วยกัน เรียกว่า คณะกรรมการสภากำบล ทำหน้าที่หั่นนิยมกฎหมายและบริหาร การดำเนินงานมีความคล่องตัวและมีประสิระในการทำงานเพื่อสมควร สามารถดำเนินกิจกรรมทาง ๑ โถลงเป็นหลัก องค์ประกอบของสภากำบลประยุกต์ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านและราษฎรในท้องที่ดังนั้น มีเพียงครูประชานาคซึ่งเป็นคนของทางราชการแต่เดียวเท่านั้นที่เป็นกรรมการสภากำบล ส่วนผู้คนอื่นท้องที่เป็นเพียงพื้นที่เดียว มิได้เป็นกรรมการสภากำบล ควย แห่งนี้เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของทางราชการที่มุ่งประสงค์ให้สภากำบลมีความเข้มแข็ง สามารถที่จะปฏิบัติงานร่วมกันเป็นองค์คณะตามแนวประชาธิปไตยให้เกิดผลดี และเพื่อให้สอดคล้องกับโครงสร้างมาตราดเมืองระบบอิมperialism ของประเทศไทย (พญ.) อีกด้วย

การจัดสภาพสำบกตุํภารก์สั่งกระหวงหาดไทยก็กล่าวว่า ต้องทำควบคู่ไปกับโครงการพัฒนาผลเมืองระบบประชาธิปไตย โดยทำเบนการฝึกอบรมคณะกรรมการลูกค้าสำบกตุํภารก์ สาธารณะ และประชาชนในเข้าใจอิทธิและหน้าที่ของตน ให้มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะที่เหมาะสมเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานร่วมกันเป็นคณะได้ การทำเบนการจัดสภาพสำบกตุํภารก์สำบกตุํภารก์เมืองระบบประชาธิปไตยนี้เป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่ง แสดงถึงเจตนาของรัฐบาลอย่างชัดเจนที่จะใช้สภาพสำบกตุํภารก์เป็นกลไกในการพัฒนาประชาธิปไตย ฝึกสอนประชาธิปไตยให้แก่ประชาชน เพื่อให้ประชาชนมีความสนใจและเข้ามีส่วนร่วมในการบริหารกิจการและพัฒนาห้องถีนของตน แท้สภาพสำบกตุํ

ตามรูปแบบทั้งกล่าวไม่อาจคำเป็นการจัดตั้งໄกพร้อมกันทั่วทุกตำบลทั่วประเทศ ขึ้นอยู่กับกระทรวง
มหาดไทยจะเป็นผู้กำหนดและสั่งการ เนื่องจากกระทรวงมหาดไทยสั่งให้จัดตั้งสภากำลังตามคำสั่งที่
๒๕๔/๒๔๐๘ ในทำบุญให้ ที่เหยียกเลิกสภากำลังลุยไปเดินทางคำสั่งที่ ๒๖๖/๒๔๔๙ เสีย

แต่การจัดตั้งสภากำลังบุญไปกับการคำเป็นการตามโครงการจัดตั้งกล่าวท้องใช้ระยะเวลา
นานมาก ประกอบกับในช่วงระยะเวลาถัดกัน ระหว่างเมืองบริหารสภากำลังคงมีอยู่หลายรูป
เช่น สภากำลังตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ ๒๖๖/๒๔๔๙ และที่ ๒๕๔/๒๔๐๘ และสภากำลังตาม
พระราชนูญศักดิ์เบี้ยบบริหารราชการส่วนท่านบูล พ.ศ. ๒๔๔๙ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา^๑
เมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๔๐๐ ที่ ตามมาในปี พ.ศ. ๒๔๔๙ จึงได้มีการปรับปรุงสภากำลังอีก
ครั้งหนึ่งเพื่อให้เหลือสภากำลังเพียงรูปเดียวซึ่งเป็นรูปการบริหารงานสภากำลังในปัจจุบัน

การปรับปรุงสภากำลังโดยประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๓๗ ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๔๙๘
ก็เนื่องมาจากเหตุผลสองประการคือ

ประการแรก ได้พิจารณาเห็นความสำคัญของกำลัง ในฐานะ เป็นหน่วยการปักกรอง
พื้นฐานของการปักกรองส่วนภูมิภาค ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการปักกรองส่วนภูมิภาคระดับอื่น หาก
การปักกรองขั้นพื้นฐานไม่มั่นคงและเหมาะสมแล้ว จะมีผลกระทบกระเทือนต่อการปักกรองส่วน
ภูมิภาคระดับอื่น อันเป็นอุปสรรคแก่การพัฒนาห้องที่ให้เจริญก้าวหน้าและอำนวยความผาสุกให้แก่
ราษฎร

ประการที่สอง การจัดระเบี้ยบบริหารของกำลัง . . . ยังแยกกันอยู่หลายรูปแบบและบาง
รูปก็ไม่อาจปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพได้ สมควรให้แก้ไขปรับปรุงการจัดระเบี้ยบบริหารของ
กำลัง ให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับสภาวะการณ์ในปัจจุบันยิ่งขึ้น

สภากำลังตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ มีคุณประสงค์ให้การบริหารราชการของกำลัง
เป็นรูปเดียวกัน และจะคงจัดตั้งให้แล้วเสร็จทั่วทั้งประเทศไทยในกำหนด ๑ ปี ซึ่งเมื่อครบ
กำหนดแล้วกระทรวงมหาดไทยก็ได้สั่งการให้บังคับใช้สภากำลังลุยไปใหม่ในปี พ.ศ. ๒๔๔๙ โดยเริ่ม
ดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๔๙๙ เป็นต้นมา ตั้งนี้ในปัจจุบันจึงมีสภากำลังตามประกาศของ
คณะปฏิวัติฉบับที่ ๓๗ เพียงรูปเดียวเท่านั้นทั่วทั้งประเทศไทย

นอกจากศักดิ์สูงคั้งกล่าวข้างต้นแล้ว องค์ประกอบของสภากำบลตามประกาศของ
คณะปฏิวัติฉบับนี้ ยังໄດ້แสดงถึงเจตนาของรัฐบาลในการกระจายอำนาจ และขยายการมีส่วน
ร่วมให้แก่ประชาชนในการบริหารงานและพัฒนาห้องเรียนของตนมากยิ่งขึ้น กล่าวคือ ฟรีเกีย และ
เดখานุการสภากำบล ซึ่งเป็นข้าราชการ มีความรู้และมีความสามารถในการสภากำบลแท้อย่างใด จึงกล่าว
ให้ก้าวสภากำบลในรูปปัจจุบันมาจากการ เลือกตั้งและเป็นราชนครองสืบ ภาระบริหารงานและการพัฒนา
กำบล จึงเป็นเรื่องที่รัฐบาลเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการปกครองในท้องถิ่น
อย่างมากยิ่งขึ้น สภากำบลตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ จึงเป็นการใช้สภากำบลเป็นกลุ่มที่จะ
เสริมสร้างพื้นฐานทางประชาธิปไตยให้แก่ประชาชนตามแนวความคิดในการพัฒนาประชาธิปไตย
ซึ่งจะ เป็นผลสัมฤทธิ์ต่อความ เจริญและความมั่นคงของการปกครองระดับชาติในที่สุด

ความมั่นคงใจในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง "สภากำบล : กดขุ่นหัวการพัฒนาประชาธิปไตย" นี้คณะผู้วิจัยได้
รับความมั่นใจ « ประกาศก่อ

๑. เนื่องจากในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๖๘ สถานีน้ำวิจัยสังคมและบริการชุมชนชนบท
มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์ฯ ที่เมืองโภска ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง "การศึกษาภาวะเศรษฐกิจ
สังคม และการเมือง ของประชาชนในเขตหนองอ้อ ท. ท่าโพธิ์ อ. เมือง จ. ภูมิพล" จากการ
ศึกษาวิจัยการหัวขอคั้งกล่าว คณะผู้วิจัยได้เพิ่มเติมการดำเนินงานของคณะกรรมการสภากำบลท่าโพธิ์
จึงเกิดความสนใจให้จะศึกษาถึงวิธีการดำเนินงานของสภากำบลในการพัฒนาท่าโพธิ์เป็นไปตาม
วัตถุประสงค์ของรัฐบาลที่เน้นความสนใจในเรื่องการพัฒนาชนบทหรือไม่

๒. จากการสนับสนุนให้คั้งกล่าวข้างต้น คณะผู้วิจัยจึงมุ่งค้นคว้าเก็บกับสภากำบล โดย
ศึกษาจากคำสั่งของกระทรวงมหาดไทยที่ ๑๖๖/๒๕๖๘ และ ๒๔๔/๒๕๖๘ ตลอดจนสภากำบลตาม
ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๖๖ ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๘ ซึ่งเป็นปัจจุบันที่ใช้อยู่
ในปัจจุบัน คณะผู้วิจัยได้ทราบถึงเจตนาของรัฐบาลที่รัฐบาลทุกหุกสัญ มองจะให้สภากำบลเป็นองค์กร
พื้นฐานในการพัฒนาประชาธิปไตย เพื่อให้ราษฎร์มีส่วนร่วมในการรัฐ และร่วมมือในการสร้าง

ความเจริญให้เกิดขึ้นของตนเอง ซึ่งจะนำไปสู่ความสามารถในการปักธงของตนเองในภารกิจดังกล่าว การระบบประชาธิปไตยที่อยู่ใน

๓. การศึกษาจัดเรื่อง "สภากำบล : กลุ่มหัวการพัฒนาประชาธิปไตย" นี้ คณะผู้วิจัย ท้องการศึกษาเฉพาะรูปแบบสภากำบลตามประการของคณะปฏิริษัทบันทึก ๑๗๖ เนื่องจากเกิดความสนใจว่ากลุ่มประชาธิปไตย ๑๓ มีพัฒนา ลักษณะสามารถเป็นองค์กรพื้นฐานในการพัฒนาประชาธิปไตยไม่นานนักเท่าไหร่ เพียงไร ทดลองท้องการศึกษาถึงปัจจุบันและอุปสรรคที่ทำให้สภากำบลไม่สามารถสนองตอบเจ้านารมณ์ของรัฐบาลได้อย่างเต็มที่ ทั้งนี้เพื่อเป็นข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงสภากำบลในระยะเดินที่เป็นปัจจุบัน เพื่อให้การดำเนินงานของสภากำบลเกิดประสิทธิภาพ และสามารถเป็นองค์กรพื้นฐานในการพัฒนาประชาธิปไตยที่อยู่ในอนาคต

๔. เกี่ยวกับสภากำบลนั้น ด่วนให้เป็นหนังสือและนบทความจากกองวิชาการภารกิจ บักพร่อง กองวิจัยและประเมินผล กรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย และเอกสารจากกระทรวงฯ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยม ซึ่งออกเป็นครั้งคราว แต่ยังไม่พึ่งการศึกษาจัดเรื่องเกี่ยวกับสภากำบลที่เน้นให้สภากำบลเป็นองค์กรพื้นฐานในการพัฒนาประชาธิปไตย

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

การวิจัยตามโครงการนี้วัตถุประสงค์ ๑ ประการ คือ

๑. ท้องการศึกษาจัดเรื่อง "สภากำบล" สามารถพัฒนาเป็นเครื่องมือทางการเมือง โครงสร้างของสภากำบลมีความรู้ เกี่ยวกับโครงสร้างของสภากำบลมาก่อนอย่างไร ทดลองมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับโครงสร้างที่รูปแบบที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

๒. ท้องการศึกษาจัดเรื่อง "สภากำบล" ในส่วนที่เกี่ยวกับหน้าที่ความที่ได้รับมอบหมายจากผู้ว่าราชการจังหวัดหรือหัวหน้าทางราชการ ภาระงานและงานเกี่ยวกับการพัฒนา ค่านิยม ภาระงานในฐานะที่สภากำบลทำหน้าที่เป็นตัวเชื่อมระหว่างราชการและราษฎรโดยศึกษาจัดเรื่อง "สภากำบล" ให้ดำเนินการเกี่ยวกับหน้าที่เหล่านั้นร่วมกัน และมาก่อนอย่างไร

๓. กองการศึกษาวิจัยบทบาทและพฤติกรรมของสมาชิกสภากำบด ในส่วนที่เกี่ยวกับการบริหารงานของสภากำบดแล้ว มีปัญหาหรืออุปสรรคอย่างไร และมีผลของการสร้างสรรค์ความเจริญให้แก่ห้องถ่ายภาพน้อยเพียงไร ตลอดจนความรับผิดชอบของสมาชิกสภากำบดต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของผลงานสภากำบด

๔. กองการศึกษาวิจัยทัศนคติของสมาชิกสภากำบดแล้ว มีทัศนคติเป็นแบบประชาธิปไตยมากน้อยเพียงไร และจะมีผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของรัฐบาลในอันที่จะใช้สภากำบดเป็นกลุ่มในการพัฒนาประชาธิปไตยหรือไม่ อย่างไร

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้จะศึกษาเนื้หาสภากำบดที่อยู่ในเขตภาคเหนือตอนล่าง ๔ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดพิษณุโลก สุโขทัย กำแพงเพชร อุตรดิตถ์ นครสวรรค์ พิจิตร และเพชรบูรณ์ โดยจะทำการศึกษาเน้นหัวเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของสภากำบดที่มีต่อการพัฒนาประชาธิปไตยในชั้นนี้เป็นสำคัญ

การดำเนินการวิจัย

เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว จึงกำหนดวิธีดำเนินการวิจัยดังที่ไปนี้

๑. ประชากร เป้าหมายและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร เป้าหมาย การศึกษารั้งนี้จะใช้สภากำบดทุกสภากำบดในเขตภาคเหนือตอนล่าง ๔ จังหวัด เป็นกลุ่มประชากร เพื่อที่จะวางแผนการสุ่มตัวอย่างโดยผู้วิจัยได้ทำ การรวบรวมข้อมูลที่มีจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนจากเอกสารต่าง ๆ ทั้งที่เป็นวารสาร และรายงานการวิจัย ตลอดจนแบบฟอร์มที่ได้จากการสำรวจ เช่น นายอำเภอ ปลัดอำเภอ และพัฒนาการอำเภอ เป็นต้น เพื่อศึกษาถึงประวัติความเป็นมาของสภากำบด ที่มุ่ง หลังทางค้านเพรนซ์กิจ สังคม และการเมือง ของจังหวัดในเขตภาคเหนือเป้าหมาย

กลุ่มตัวอย่าง จากรากฐานที่ได้รวบรวมมา ไก่นำรายชื่อสภากำบดห้วยน้ำ
๖๙๒ แห่งน้ำตัดทำ Sampling frame สำหรับใช้เป็นกรอบในการสุ่มตัวอย่าง จากรากฐานเดิมทัน
ที่ศึกษามาพบว่าสภากำบดล้วนใหญ่ ในว่าจะเป็นสภากำบดใหญ่หรือเล็ก ในว่าจะเป็นสภากำบดห้อย
ใกล้หรือไกลจากตัวเมือง มีความคล้ายคลึงกันในหลาย ๆ ด้าน เช่น กลุ่มสมาชิกสภากำบดก็มี
ความคล้ายคลึงกันในด้านการศึกษาและประสบการณ์ ค่านิยมการค้าในงานตลอดจนปัญญาและ
อุปสรรคก่อคลาย ๆ กัน ด้วยเหตุนี้ก็จะวิจัยจึงเลือกทำการสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธี Simple
random sampling โดยสุ่มมาจาก ๕ ของจำนวนสภากำบดห้วยน้ำ ไกสภากำบดตัวอย่าง
ห้วยน้ำ ๗๖ แห่ง โดยการจ่ายอยู่ในเขตจังหวัดต่าง ๆ ดังแสดงในตารางข้างล่างนี้

ตารางที่ ๑.๒ รายชื่อสภากำบดตัวอย่าง จำแนกตามอำเภอและจังหวัด

จังหวัด	อำเภอ	สภากำบด
พิษณุโลก	เมือง	อรัญญิก , วังน้ำเขียว
	นครไทย	นาวนียง
	บางระกำ	ชุมแสงสงเคราะห์
	บางกระหมุน	โภกสุดา , ท่าศาลา , บ้านโนน
	พรหมพิราม	ศรีภิรมย์
	วังทอง	คินทอง
	ศรีสัตrong	บ้านเราน , วังใหญ่
สุโขทัย	สวรรค์โลก	วังไนขอน , คลองยาง
	ทุ่งเสด็ย	เชาแก้วศรีสมบูรณ์
กำแพง	เมือง	วังหนู
	สามเงา	วังหมัน

จังหวัด	อำเภอ	สภากำบด
กำแพงเพชร	ชานุหารีกษณ์ คลองลาน (กิ่ง)	รังชนะ โป่งมีร้อน
อุตรดิตถ์	เมือง ลับแล หนองแสงขัน (กิ่ง)	หาดกราก ชัยจุมพล น้ำพี่
นครสวรรค์	ตาดใหญ่ ปากฟ้า โกรกพระ	แมเดย์, สระบุรีและกร ดำเนนค
พิจิตร	ชุมแสง บรรท贲พิลัย ตะพานหิน ทับคล้อ (กิ่ง)	ศากาแกง ท่าไม้ คานช้าง ทุ่งโพธิ์ ทับคล้อ
เพชรบูรณ์	หนองเก้า รังโปง (กิ่ง)	นาเกะ, นินยา รังโปง

๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้เป็นแบบสอบถามที่
คณบัญชีจับสร้างขึ้นเอง เพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพนักงานหลังทาง
เศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกสภากำบด โครงสร้าง หน้าที่ บทบาท และพฤติกรรม ตลอดจน
ทักษะแบบประชาธิปไตย ทั้งนี้คณบัญชีได้นำแบบสอบถามไปปรึกษา กับปรึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ
และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงในเนื้อหา (Content validity) ของ
แบบสอบถาม และได้นำแบบสอบถามไปทดสอบ (Pre - test) โดยเลือกทดสอบ ๒ สภากำบด

ในเขตจังหวัดพิษณุโลก คือ สภาพที่บ่อลสมอแข ซึ่งเป็นสภาพที่บ่อลเล็ก และสภาพที่บ่อลคอนหอง ซึ่งเป็นสภาพที่บ่อลใหญ่ เพื่อความเหมาะสมของภาษา (Wording) ความต้องการของเนื้อหา (Content) และการเรียงลำดับของคำถ้า (Sequence of schedule) แล้วนำมารีบูรณา แก้ไขให้เหมาะสม ก่อนที่จะนำไปใช้สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล

๓. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการเป็น ๓ ขั้นตอน ดังนี้

๓.๑ ติดตอยู่ประชานางงานจังหวัด จังหวัดละ ๑ คน รวม ๔ คน และรับสมัคร พนักงานสำรวจภาคสนาม ทำบุญละ ๒ คน รวมทั้งหมด ๘๔ คน พนักงานสำรวจจะรับผิดชอบสำรวจ ข้อมูลสภาพที่บ่อลทั้งหมด

๓.๒ ติดตอยู่ประชานางงานแต่ละจังหวัด เพื่อติดตาม เวลา สถานที่ ที่จะเดินทางไปคุมรวมเก็บข้อมูลนิการล้มภาระและประเมินวิธีวิจัยท้ายทันเอง

๓.๓ จัดส่งแบบสอบถามให้ประชานางงานแต่ละจังหวัด เพื่อแจกจ่ายให้พนักงานสำรวจตามจำนวนลงมาใช้กับการทำบุญ โดยคงอยู่วิจัย บุญประชานางงานประจำจังหวัด และพนักงานสำรวจประจำทำบุญ เข้าสัมภาษณ์เพิ่มเติมสภาพที่บ่อลของสภาพที่บ่อลทั้งหมดที่สูงได้ พร้อมกันนั้นจะต้องวิจัยให้ทราบสอบแบบสอบถาม และส่งกลับให้พนักงานสำรวจแก้ไข และในบางกรณี ทองให้กลับไปสอบถามเพิ่มเติมอีกด้วย

๓.๔ การสังเกตการประชุมและการดำเนินงานของสภาพที่บ่อล เพื่อให้ได้มา ชี้แจงข้อมูลเพิ่มเติมหากพื้นที่สุดเพื่อประกอบการเขียนรายงาน

๔. การประมวลผลข้อมูล หลังจากที่ได้แบบสอบถามทั้งหมดจากการล้มภาระและสำรวจแล้ว ให้ทำการตรวจสอบแบบสอบถามอีกครั้ง พร้อมทั้งใส่รหัส ตรวจสอบรหัส และกรอกข้อมูลใน Coding form และส่งไปประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

๕. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ จะใช้วิธีเชิงพรรณนา โดยจะวิเคราะห์เป็นๆ ตามสภาพที่บ่อล ๘ คัน ໄกแก่ ภูมิหลังทางค่านาฬาชีวภาพและสังคมของสมาชิกสภาพที่บ่อล โดยสร้าง หน้าที่ บทบาท และพฤติกรรม และทัศนคติแบบประชาธิปไตยของสมาชิกสภาพที่บ่อล สำหรับการที่ทำข้อมูลมาใช้ในการวิเคราะห์จะต้องเป็น

ตารางการณ์ (Contingency tables) โดยจะจัดจำแนกข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องทั่ว ๆ ตามประเภทมาใช้กของสภาน้ำดื่ม และจะทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสองโดยใช้สถิติโคสแคร์ (χ^2) ซึ่งมีสูตรการคำนวณดังนี้คือ

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^c \frac{(O_{ij} - E_{ij})^2}{E_{ij}}$$

โดยที่

O_{ij} = ความถี่ที่สังเกตได้ในเซลล์ i,j ของตารางการณ์

E_{ij} = $R_i C_j / n$ ช่องหมายถึงความถี่ที่คาดว่าจะเป็นในเซลล์ i,j ของตารางการณ์

R_i = $\sum_{j=1}^c O_{ij}$ ช่องหมายถึง ผลรวมของค่าที่สังเกตได้ในแต่ละ

บรรทัด (Row) ที่ i ของตารางการณ์

C_j = $\sum_{i=1}^r O_{ij}$ ช่องหมายถึง ผลรวมของค่าที่สังเกตได้ในแต่ละ

คอลัมน์ (Column) ที่ j ของตารางการณ์

i = จำนวนเดือนของตารางการณ์ ซึ่ง i มีค่าตั้งแต่

๑, ๒, ๓, ..., r

j = จำนวนสกุลมากของตารางการณ์ ซึ่ง j มีค่าตั้งแต่

๑, ๒, ๓, ..., c

ค่า χ^2 ตามสูตรดังกล่าวซึ่งมีค่ารีสั่งความเป็นอิสระ (df) เท่ากับ $(r-1)(c-1)$ และ

ค่า $\chi^2 \geq X^2_{(1-\alpha)} [(r-1)(c-1)]$ เราจะปฏิเสธข้อสมมุติฐานที่ว่าตัวแปรทั้ง ๒ มีความ

สัมพันธ์กัน ณ ระดับความเชื่อมั่น α

ระยะเวลาในการวิจัย

ระยะเวลาดำเนินการวิจัยตามโครงการนี้เริ่มต้นแก้ไขที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๔ และดำเนิน

เสร็จในวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๔ รวมระยะเวลาในการดำเนินการทั้งสิ้น ๑๐ เดือน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยนี้

๑. การวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานทาง ๆ ของภาครัฐบาล โดยเฉพาะ
กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักของภาครัฐบาลในการพัฒนาชนบท ใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย
แก้ไขให้การปฏิบัติงานของสภากาemb มีประสิทธิภาพสูงสุด และสามารถสนับสนุนความต้องการของ
ประชาชนสมดังเจตนาของรัฐบาลที่จะให้สภากาemb เป็นองค์กรพื้นฐานในการพัฒนาประชาธิปไตย

๒. การวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานภาคเอกชน เช่น องค์กรสาธารณกุศล
และองค์กรอาสาสมัครทาง ๆ ที่ให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาชนบทโดยผ่านสภากาemb ได้เห็น
ความสำคัญของสภากาemb ในฐานะเป็นผู้ประสานงานและพัฒนาห้องถังตันทุก ๆ ค้าน เป็นองค์กรที่
นำประชาชนให้เรียนรู้การปฏิบัติงานรวมกัน มีความรับผิดชอบในการพัฒนาความเจริญของห้องถัง
ทุก ซึ่งถือว่าเป็นรากฐานสำคัญในการปกคล้องคนเมืองตามระบบประชาธิปไตยต่อไป

๓. การวิจัยนี้จะเป็นแนวทางสำหรับบุตรsn ให้การวิจัยเกี่ยวกับสภากาemb ในเมือง

อันต่อไป

ເຈີ້ອກຮັດ

“ພະລາວນີ້ຢູ່ຕົກນະບັກຄອງທົ່ວ່າ ພະພູຍັກກາງ ແຂວງ ລາຊື່ຈານເບກນາ
ຕະ : ອຸປະກອນ ແຂວງ, ໜ້າ ໨ໆ.

“ກະທຽມທາດໄທ ອຸປະກອນການກໍາຕຳການກໍາຕຳການກໍາຕຳການກໍາຕຳການ
ປະຈາມປີໄຕຍ (ກຽງເຫຼາ, ໂຮງພິມສ່ວນທອງດິນ, ແຂວງ), ໜ້າ ໬.

“ກະທຽມທາດໄທ ກໍາຕຳທີ ໨ໆ/໨ໆ ລົງວັນທີ ۲ ມິຖຸນາ ແຂວງ ເຮືອງຮະເມີຍ
ຂອງກະທຽມທາດສ່ວນກໍາຕຳການແລະຫຼຸມບານ” ອຸປະກອນປົງດິຈຳນອງກະທຽມທາດສ່ວນຈັງຫວັດ ຮັບຮັນໂຄຍ
ສົມພັນທີ ໄໃຈເສົ່າຍໍ (ຮ້າມຢູ່, ກຽງໄທກາຣິມີ, ແຂວງ), ໜ້າ ໨ໆ-໧ໆ.

“ອານາ ແຜສວຮັກ, ການປັກຄອງຮະຫັນກໍາຕຳການກໍາຕຳການກໍາຕຳການ
(ກຽງເຫຼາ, ໂຮງພິມສ່ວນທອງດິນ, ແຂວງ), ໜ້າ ໨ໆ-໪.

“ກະທຽມທາດໄທ, ເຮືອງເຄີມ, ໜ້າ ໨ໆ.

“ກະທຽມທາດໄທ, ການປັກຄອງ, ວິທາລັກການປັກຄອງ, ໂຄງການພົມພາດເມື່ອ
ຮະບອນປະຈາມປີ (ພພ.), (ອັດສໍາເນາ), ໜ້າ ໦.

“ດົກຕີ ປະຫຼຸມແກ້ວ, ການປັກຄອງທອງດິນໃນປະເທດໄທ (ພະນຸກ, ໂຮງພິມເອັກນາ
ສົມພັນທີ, ແຂວງ), ໜ້າ ໨ໆ.

“ປະກາສຄະປົງວິວຕີ ນັ້ນທີ ໩ໆ ປະກາສ ໃນ ວັນທີ ៣ ພັນຈານ ແຂວງ”
ລາຊື່ຈານເບກນາ (ນັ້ນພິເໝອ) ດະ : ໧໧ (໭ ພັນຈານ ແຂວງ), ໜ້າ ໧໭໬-໧໭໭.

Bernard Ostle, Statistics in Research (Calcutta, Oxford
& IBH, 1966) pp. 129 - 130.